

наетъ Мезлишъ, нѣщо като върховенъ криминаленъ съдъ, гдето сж присъжствували и консули на европейскитѣ държави, въ който съдъ той бива признатъ за виновенъ като съзаклятникъ противъ Султана и членъ на М. Т. Р. К. въ Свищовъ, за което бива осъденъ да излежи 12 години строгъ тъмниченъ затворъ на заточение въ Диаръ-Бекирскитѣ зандани въ Мала-Азия.

Окованъ въ вериги като „царски душманинъ“ по заповѣдъ на пашата, той бива, като по-събуденъ човѣкъ — даскалъ, откаранъ въ българската черква, кждето да се помоли и прости съ България.

Следъ това, навързани съ вжжа, единъ въ другъ, съ белекчета на ржцетѣ, всички съзаклятници били натоварени на желѣзницата и изпратени за Варна.

Отъ Варна, като смѣнили вжжетата и белекчетата, турени имъ били тежки пранги на краката, по двама на единъ синджиръ и ги нажтпкали въ тъмния хамбаръ на единъ параходъ за Цариградъ, а отъ тамъ за Самсунъ. Тукъ вече смѣнили прангитѣ, като ги замѣнили съ „лалета“ (желѣзна халка съ две рези на края), които поставили на вратоветѣ на заточеницитѣ, като ги навързали на групи по 10 души. Потеглили следъ това за Амасия. Пътътъ е билъ ужасно тежъкъ. Следъ като минали: Амасия, Мезре, Токатъ, Сивисъ, Егинъ, Аргана на 21 януарий 1868 год. пристигнали грохнали и болни отъ дългия пътъ въ Диаръ-Бекиръ, въ чиито черни зандани ги очаквали още по голѣми нечовѣшки изтезания и мъки.

Нажтпкани въ тъмната и влажна тюрма на Диаръ-Бекирскитѣ зандани на 21 януарий 1868 година, поставени крайно мизерно — като въ яхъръ за добитъкъ — съ легла на земята, само на скжсани рогозки, подъ които всѣка заранъ изниквала трева отъ влагата; изтощени отъ дългия и изморителенъ пътъ изъ планинитѣ, зиме — пешъ; ругани и хукани като роби, повечето отъ осъденитѣ „царски душмани“ се разболѣли и измрѣли въ тюрмето. Куриозни сж били случаитѣ съ лѣкуванията на тия нещастни синове на злочеста България. Напримѣръ: двама трима болни отъ тифусъ, или други друга болестъ българи пѣшкали и охкали зимно време въ затвора, лежайки гладни и безъ медицинска помощъ — другитѣ здрави турски затворници наклаждали на мангалъ дървенъ кюмюръ и преди да се е разгорѣлъ го внесали въ затвора, като туряли на огъня червени люти чушки. Болнитѣ българи започвали да кашлятъ и да се задушаватъ отъ това жестоко лѣкуване, което имъ причинявало неизказано страдание, а виновницитѣ на това мъчение злорадствували: „Чюрюкъ оланъ медана чиксимъ“ — „Който е боленъ и не може да понесе парфюма на чушкитѣ да мре“.

Подиръ 6 годишно черно робство и злочестина, Бош-